

‘Pedagogisch medewerkers zijn dé experts’

Help jij het imago van de kinderopvang een handje?

De Amsterdamse zedenzaak, de bezuinigingen op de kinderopvangtoeslag: ze hebben het imago van de kinderopvang geen goed gedaan. Kun je daar als pedagogisch medewerker wat aan doen? En zo ja, wat dan? ‘Ik wil laten zien hoe fijn het voor kinderen is om naar de kinderopvang te gaan.’

‘De kinderopvang heeft het momenteel zwaar. Wie zegt dat dat niet zo is, houdt de schijn op’, zegt directeur Pauline Schellart van Kanteel Kinderopvang. Sinds de bezuinigingen op de kinderopvangtoeslag gaan er minder kinderen naar de kinderopvang. Uit cijfers van de Brancheorganisatie Kinderopvang blijkt dat dit jaar driekwart van de ondernemers in de kinderopvang in

het eerste kwartaal te maken heeft gehad met vraaguitval. Bij ruim een kwart van de ondernemers is die uitval tussen de tien en vijftien procent. Bij acht procent van de instellingen ligt de verminderde vraag rond de twintig procent. ‘Je kunt doen alsof de situatie anders is, maar iedereen die verstand van zaken heeft, weet dat je verhaal dan niet klopt.’ Hoe hoog de uitstroom bij Kanteel is, laat Schellart in het midden. Maar: ‘We gaan mee op de golven van de markt. Het is vechten om de klant.’ En waar minder kinderen zijn, zijn ook minder pedagogisch medewerkers nodig. Dat ondervond ook Yvette Vodegel. Ze werkte anderhalf jaar drie dagen in de week op de buitenschoolse opvang en negen uur per week op het kinderdagverblijf van hetzelfde kindercentrum, toen het aantal kinderen terugliep. ‘Stonden we eerst met zijn tweeën of drieën op de groep, nu was er vaak maar één leidster nodig. Op sommige dagen waren er maar drie baby’s.’

Banen verdwijnen

Ook het aantal kinderen in de buitenschoolse opvang werd minder. ‘Veel kinderen worden voortaan door opa en oma na schooltijd opgevangen. Of ze mogen van hun ouders alleen thuis zijn.’ Dat er banen moesten verdwijnen, verbaasde Yvette niet. Toch kwam het voor haar als een verrassing dat ook haar contract niet werd verlengd. ‘Ik bracht een hoop ervaring mee, ik ben jaren peuterleidster geweest en daar waren mijn collega’s blij mee. Toen ik hoorde dat ik eruit lag, voelde ik me leeg en afgedankt.’ Pedagogisch medewerker Lydia van Vugt van het Rotter-

damse Kinderdagverblijf Wilhelminahoeve (onderdeel van Kinderopvang Humanitas) moest de afgelopen maanden afscheid nemen van invalsters en collega’s van wie het contract niet werd verlengd. ‘Er moesten dierbare collega’s vertrekken. Daar hebben de andere collega’s en ik, maar ook ouders, best een traan om gelaten.’

Toch is de somberheid niet massaal toegeslagen in de kinderopvang, meent Miranda Rep. Zij geeft trainingen in de kinderopvang. ‘Pedagogisch medewerkers zijn over het algemeen bevlogen mensen die met plezier naar hun werk gaan omdat ze genieten van het werken met kinderen, wat ze de hele dag doen. De zorgen die ze hebben, verdwijnen doordat de kinderen hun volle aandacht vragen.’ Het zijn juist tegenovergestelde geluiden die ze op-

‘Vaak is het onwetendheid die bepaalt hoe mensen over de kinderopvang denken’

vangt. Nu het imago van de kinderopvang in het geding is, voelen pedagogisch medewerkers zich volgens Miranda extra gemotiveerd om iets aan die negatieve beeldvorming te doen: ‘Veel medewerkers vinden het nóg belangrijker om uit te stralen waar ze voor staan, ze voelen zich uitgedaagd om nog meer te laten zien wat ze kunnen.’ Lydia denkt er precies zo over. ‘Dat er collega’s uit moesten was niet leuk, maar het heeft geen zin te gaan somberen. Beter is het om van elke dag een gezellige dag voor de ➤

Vijf tips om positief te blijven

Gedwongen afscheid van collega’s? Een halvering van het aantal kinderen? Soms is het gewoon moeilijk om daarover niet te somberen. Vijf tips van trainer Miranda Rep om daarmee om te gaan.

1. Voel je onbegrip voor alle ingrepen van bovenaf? Vraag of je manager uitlegt waarom ze nodig zijn.
2. Geef elkaar vaker een compliment, dat bevordert de sfeer.
3. Wat geeft je energie? Doe het meer!
4. Durf te genieten van de kinderen. In welk beroep kun je de deuren opengooien en met zijn allen naar buiten gaan als jullie daar zin in hebben?
5. Bedenk aan het einde van de dag wat goed ging. Op die manier ga je met een goed gevoel naar huis.

Meer informatie over de trainingen van Miranda op www.confriends.nl

‘De kwaliteit van de kinderopvang valt of staat bij de kwaliteit van de mensen op de groep’

kinderen te maken en dáármee naar buiten te treden. We organiseren leuke activiteiten, waarmee we aandacht vragen van de plaatselijke krant, zodat iedereen kan zien hoe fijn het voor kinderen is om naar de kinderopvang te gaan.’ Bij Kanteel bedachten ze om die reden het Kanteel Festival: Kanteel gaat voor GOUD, waarvoor op een zaterdag alle vestigingen opengingen en alle medewerkers workshops en andere activiteiten organiseerden voor gezinnen uit de buurt die de opvang al kennen en voor potentiële nieuwe families. ‘Pedagogisch medewerkers waren enorm gemotiveerd om te laten zien hoe leuk kinderen het op hun locatie hebben en wat de toegevoegde waarde van kinderopvang is’, vertelt Pauline. ‘Juist in deze tijd is dat belangrijk, dat ouders weten waarom ze voor een organisatie moeten kiezen.’ En volgens haar kunnen pedagogisch medewerkers die boodschap het beste uitdragen.

Praat positief

‘De kwaliteit van de kinderopvang valt of staat bij de kwaliteit van de mensen op de groep. Als pedagogisch medewerker ben je nu eenmaal het visitekaartje. Dat begint met het contact met ouders. Praat positief over de organisatie. En neem ouders serieus. Zijn ze ontevreden? Doe er wat mee. Ambassadeurs van de kinderopvang, dát zijn pedagogisch medewerkers’, zegt Pauline.

Miranda is het daarmee eens. ‘Vaak is het vooral onwetendheid die bepaalt hoe mensen over de kinderopvang denken. Mensen papegaaien wat er in de krant staat, iedereen praat elkaar na. Maar de pedagogisch medewerkers zijn dé experts, zij weten hoe het er op het kinderdagverblijf aan toe gaat. Praat daarom ook buiten werktijd over je vak’, adviseert ze.

Dat is precies wat Esther Hoegen, leidster van Kinderdagverblijf Berend Botje in Gendringen (onderdeel van Kinderopvang Humanitas), doet. ‘Als moeder van twee kinderen hoor ik bij het schoolhek regelmatig hoe negatief andere ouders zich over de kinderopvang uitlaten. Ze vinden het bijvoorbeeld zielig als ze zien hoeveel kinderen na school naar de buitenschoolse opvang gaan. Of ze hebben het erover hoe duur de kinderopvang is’, zegt Esther.

‘Wat je nooit hoort, maar wat ik dan wel zeg, is dat het zo ontzettend goed is voor de sociale vaardigheden van een kind om naar de kinderopvang te gaan. Met vier jaar vindt iedereen het normaal dat een kind hele dagen onder de hoede van een leerkracht is. Waarom zou er dan een probleem zijn als het kind jonger is? Het kinderdagverblijf is immers een goede voorbereiding op de basisschool.’ Een ander argument dat Esther ten gunste van de kinder-

Werken aan het imago in vijf stappen

Jij als pedagogisch medewerker weet als geen ander hoe leuk het in de kinderopvang voor een kind kan zijn. Zo kun je dat uitdragen:

1. Maak er een feestje van met de kinderen. Als zij plezier hebben en jij ook, dan kan het niet anders dan dat dit van jullie afstraalt. Ouders pikken dat op.
2. Zorg voor een goed oudercontact. Vertel aan het einde van de dag niet alleen wat een kind heeft gedaan, maar luister ook naar wat zijn ouders te zeggen hebben. Signaleer je onvrede? Doe er wat mee.
3. Organiseer je een bijzondere activiteit? Vraag of de plaatselijke krant er een stukje over wil schrijven, zodat ook anderen weten wat jullie met de kinderen ondernemen. En zet het op jullie website of in de nieuwsbrief.
4. Laat kritische buitenstaanders eens een kijkje nemen op de groep. Op die manier kunnen ze met eigen ogen zien hoe het eraan toegaat.
5. Bedenk ook: je hoeft en kunt niet iedereen overtuigen. Iedereen heeft recht op zijn eigen mening en een negatieve opmerking over de kinderopvang hoeft niet per se over jouw organisatie te gaan.

opvang gebruikt, is het vele buiten spelen. ‘Als pedagogisch medewerker streef ik ernaar om elke dag 25 procent van de tijd met de kinderen buiten te zijn. Mede daarom nam ik mijn dochters mee naar mijn werk toen ze klein waren. Wat hebben ze buiten gespeeld! Als moeder redde ik dat op mijn vrije dagen niet. Dan had ik nog zoveel andere dingen te doen.’

Yvette Vodegel is, nadat haar contract niet verlengd werd, weer aan de slag gegaan. Ze werkt als freelance gastouder en is invalster op een kinderdagverblijf. ‘Ik heb wel eens gedacht: Als ik geen werk in de kinderopvang vind, ga ik wel iets anders doen. Maar ik ben blij dat het niet nodig was. Ik haal nergens zoveel voldoening uit als uit het werken met kinderen. Als zij plezier hebben, dan heb ik het ook.’ Daarom is ze ondanks alles nog steeds enthousiast over de kinderopvang. Als ze over haar werk spreekt, vertelt ze een positief verhaal: ‘Ik wil mijn enthousiasme overbrengen. Want zolang anderen dat ook zijn, kan ik blijven werken. Maar ook: hoe minder kinderen, hoe minder gezellig het is. Voor mij en voor de andere kinderen.’ ◀

Een must voor iedereen die betrokken is bij opvoeden en opgroeien van jeugdigen en de wijze waarop wij in Nederland onze jeugdigen als samenleving tegemoet treden

nieuw

ISBN 978 90 8850 331 3
128 pag. | nieuw | € 12,90
www.swpbook.com/1571

2^e druk

ISBN 978 90 8850 169 2
128 pag. | 2^e druk | € 12,90
www.swpbook.com/1371

ISBN 978 90 6665 894 3
128 pag. | € 11,90
www.swpbook.com/1025

SPELENDERWIJS

Ontwikkeling en opvoeding van het jonge kind

Aan het begin van deze eeuw lijken de eigen kracht van jeugdigen en ouders en de kracht van hun omgeving zowel uitgangspunt als doel van het jeugdbeleid en de praktijk. Welke theoretische en ideële concepten liggen hieraan ten grondslag? Is Nederland ‘over-geprofessionaliseerd’ als het gaat om opvoeden en opgroeien?

ALLES OP ZIJN TIJD

Het jonge kind in pedagogisch perspectief

Hoe moeten kinderen klaargestoomd worden voor de kenniseconomie? Door in de peuter- en kleuterperiode een goed besef van eigenwaarde te ontwikkelen! Alles op zijn tijd: eerst groei van de persoonlijkheid, dan pas leren in de strikte zin van het woord. Het sociaal-emotionele welbevinden van jonge kinderen is het opvoedingsdoel.

KLEINE PEDAGOGIEK VOOR GROTE MENSEN

De eerste zeven kinderjaren

Prof.dr. Sienke Goorhuis-Brouwer is orthopedagoog en spraakpatholoog, eerst werkzaam binnen het UMCG, nu lector Early Childhood aan de Stenden Hoge school.

Uitgaven van Uitgeverij SWP zijn verkrijgbaar in de boekhandel en te bestellen op onze website.

Postbus 257 | 1000 AG Amsterdam | T. 020 330 72 00 | F. 020 330 80 40 | swp@mailswp.com | www.swpbook.com